

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/66/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915207332
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6915207332.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Priehodu a členov senátu JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Anny Snopčokovej, v právnej veci starostlivosti o maloletého P. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v S. J., dieťa rodičov: matky D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., D. XX, otca: G. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., D. XX, zastúpený L. P., pracovníčkou Okresného súdu Rimavská Sobota, o návrhu navrhovateľa S. B. E. - T. R. na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a o návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 06.08.2015 č. k. 10P/88/2015-60, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 07.05.2013, č. k. 2P/90/2013-31 vo výrokoch o umiestnení maloletého dieťaťa do S. B. E. - T. R. a určenia výživného tak, že maloletého P. T., nar. XX.XX.XXXX počnúc dňom právoplatnosti rozsudku umiestnil do S. B., B. XXX/X, T.. Matke maloletého dieťaťa D. I., nar. XX.XX.XXXX a otcovi maloletého dieťaťa G. T., nar. XX.XX.XXXX uložil obidvom povinnosť platiť výživné na maloletého P. T. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku na účet S. B., B. XXX/X, T.. Návrh matky maloletého dieťaťa na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým P. T., nar. XX.XX.XXXX nariadenej rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zamietol a náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal. Rozhodol tak s odôvodnením, že podmienky pre nariadenie ústavnej výchovy nad maloletým neustále trvajú a vzhľadom na to, že maloletý ku dňu 30.06.2015 ukončil v S. B. E. - T. R. povinnú školskú dochádzku, bol navrhnutý na umiestnenie v školskom roku XXXX/XXXX do S. B., B. XXX/X, T., kde bude pokračovať v učebnom odbore, zaradený podľa ukončenia ročníka. Návrh matky maloletého dieťaťa na zrušenie ústavnej výchovy nepovažoval okresný súd za dôvodný, pretože bolo preukázané, že starostlivosť o maloleté dieťa bola zanedbávaná, pričom matka maloletého dieťaťa bola odsúdená za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Maloletý sa dopúšťal opakovane trestnej činnosti, keďže bolo preukázané, že matka maloletého dieťaťa výchovu maloletého nezvládala a tak bol daný dôvod na to, aby maloletý zostal naďalej v nariadenej ústavnej starostlivosti a súd mal za to, že neboli splnené podmienky pre zrušenie tejto ústavnej starostlivosti.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa, ktorá žiadala rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že bude zrušená ústavná starostlivosť nad maloletým P. T.. V dôvodoch odvolania poukazovala na to, že maloletý ukončil povinnú školskú dochádzku a nikto ho nemôže nútiť, aby pokračoval naďalej v školskej dochádzke. Tvrdila, že ako jeho matka sa vie o maloletého riadne

postarať a zabezpečiť jeho výchovu. Nikto nemá právo na to, aby jej dieťa bolo odňaté, a preto podľa jej názoru sú splnené podmienky k tomu, aby bola zrušená ústavná výchova nad maloletým.

Na odvolanie matky maloletého dieťaťa sa vyjadrilo S. B. E. - T. R., ktoré podávalo návrh na zmenu umiestnenia maloletého do iného zariadenia po ukončení povinnej školskej dochádzky. Z tohto vyjadrenia vyplýva, že sa prikláňa k pokračovaniu v procese v reedukácie v podmienkach S. B. aj naďalej. V tejto súvislosti ústav poukázal na to, že maloletý P. T. bol klientom zariadenia dvakrát, a to prvýkrát formou výchovného opatrenia po dobu 6 mesiacov od 03.09.2008 do 03.03.2009 s tým, že prechodne sa zlepšila jeho dochádzka, ako aj správanie a nepokračoval v trestnej činnosti. Začiatkom roka 2013 sa opätovne dopustil protizákonnej činnosti a bol prijatý na druhý pobyt v období od 06.09.2013 nariadenou ústavnou výchovou zo dňa 07.05.2013. Proces prebiehal efektívne až do obdobia vianočných prázdnin 2013/2014, kedy sa nevrátil z domáceho pobytu v dohodnutom termíne a bolo navyše začaté proti nemu trestné stíhanie pre podozrenie z trestného činu lúpeže a prečinu krádeže. Bol odsúdený a následne umiestnený do N. H. E. v J., pričom dňa 23.07.2015 mu bol ukončený výkon trestu a bol prevezený do domáceho prostredia vzhľadom na to, že bolo prázdninové obdobie. Do S. B. sa už nevrátil.

Opatrovník maloletého dieťaťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny S. J., odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately žiadal v podanom vyjadrení potvrdiť rozsudok okresného súdu. Vo svojom vyjadrení potvrdil údaje, ktoré uviedlo S. B. E. - T. R., pričom poukázal na to, že neustále trvajú podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti vzhľadom na správanie sa maloletého a jeho sklony k trestnej činnosti.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a tento v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

V zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V podanom odvolaní matka maloletého dieťaťa namietala proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jej návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom. Vzhľadom na to, že bol namietaný tento výrok rozsudku okresného súdu, pri posudzovaní tohto výroku boli dotknuté aj všetky ostatné výroky rozsudku okresného súdu, ktorým bolo zmenené zariadenie, do ktorého mal byť maloletý umiestnený po ukončení povinnej školskej dochádzky a ktorým boli obidvom rodičom uložené povinnosti platiť na maloleté dieťa výživné. Ak by totiž nebol daný právny dôvod na ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom, ďalšie výroky v rozsudku okresného súdu by v takom prípade nemali právny význam, a preto na základe podaného odvolania zo strany matky maloletého dieťaťa musel krajský súd preskúmať celý rozsudok okresného súdu.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.05.2013 č. k. 2P/90/2013-31 bola nad maloletým P. T., nar. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť s tým, že táto sa bude vykonávať v S. B. E. - T. R. a súčasne rodičom maloletého dieťaťa bola uložená povinnosť platiť výživné na maloleté dieťa k rukám uvedeného S. B.. Ústavná starostlivosť nad maloletým bola nariadená z dôvodu, že maloletý pochádza z viacdetej a sociálne odkázanej rodiny, pričom sa od roku 2006 opakovane dopúšťal rôznej trestnej činnosti, a preto už nad ním bola predtým nariadená ochranná výchova na dobu 6 mesiacov. Keďže sa opakovane dopustil trestnej činnosti formou krádeží a pytlactva a rodičia výchovu maloletého syna nezvládali, neboli pre neho dostatočnou autoritou, nerešpektoval ich a bol ľahko ovplyvniteľný a manipulovateľný a nebol predpoklad v rodinnom prostredí pre zabezpečenie jeho prevýchovy. Bol daný dôvod na ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť bola nariadená aj z dôvodu, že v rodine a širšom okolí sa nenašla vhodná osoba, ktorá by dokázala zabezpečiť nápravu a prevýchovu maloletého. Bol teda splnený právny dôvod na to, aby bol vyňatý z rodinného a sociálneho prostredia tak, aby táto výchova bola zabezpečená prostredníctvom ústavnej starostlivosti.

Matka maloletého dieťaťa už v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 2P/303/2014, kde bol návrh podaný 05.09.2014, žiadala o zrušenie ústavnej starostlivosti. O jej návrhu rozhodol Okresný súd v Rimavskej Sobotke rozsudkom zo dňa 14.01.2015 č. k. 2P/303/2014-22, ktorým bol návrh matky

na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým P. T., nar. XX.XX.XXXX zamietnutý. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 09.04.2015. Už v tomto rozhodnutí sa konštatuje, že maloletý pochádza z mnohohodnej, disfunkčnej rodiny, kde rodičia starostlivosť o maloletého zanedbávali, pričom starostlivosť o dieťa zanedbávala aj matka maloletého dieťaťa a vzhľadom na to, že v dôsledku zanedbania jej starostlivosti sa stal maloletý záškolákom, bola odsúdená za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Maloletý v čase, keď bol v starostlivosti rodičov, sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, a preto práve z tohto dôvodu bola nariadená nad maloletým ústavná starostlivosť. Tejto trestnej činnosti sa dopúšťal aj po tom, čo sa v roku 2013 nevrátil z povoleného mimo ústavného pobytu do ústavného zariadenia. Tak ako vyplýva zo spisu, bol za trestnú činnosť odsúdený rozsudkom Okresného súdu v Rimavskej Sobote pod sp. zn. 2T/92/2014. Nebolo teda preukázané, že by počas jeho pobytu v domácom prostredí matka maloletého dieťaťa zvládla jeho výchovu a z týchto dôvodov preto okresný súd návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti zamietol.

Pokiaľ matka maloletého dieťaťa následne v tomto konaní žiadala o zrušenie ústavnej starostlivosti, treba poukázať na to, že matka maloletého dieťaťa nepreukázala takú zmenu pomerov, ktorá by bola dôvodom pre zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti.

V zmysle § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zaniknú dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Na základe návrhu matky maloletého dieťaťa sa okresný súd správne zaoberal tým, či sú splnené dôvody na zrušenie ústavnej starostlivosti. Tak ako vyplýva z dôvodov rozhodnutia okresného súdu a výrokovkej časti rozsudku okresného súdu, nezistil dôvody pre zrušenie nariadenej ústavnej výchovy, a preto návrh matky maloletého dieťaťa na zrušenie ústavnej starostlivosti zamietol.

Tak ako vyplýva z podkladov doložených v spise, tak je nesporné, že matka maloletého dieťaťa nepreukázala, že by vedela zabezpečiť výchovu maloletého dieťaťa takým spôsobom do budúcnosti, že by už nebol dôvod k tomu, aby bolo pokračované v ústavnej starostlivosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Je tiež nesporné, že boli skúmané dôvody pre zrušenie ústavnej starostlivosti aj v inom konaní, avšak ani v tomto nedospel súd k takým zisteniam, pre ktoré by bol dôvod na zrušenie ústavnej starostlivosti, pretože vôbec nebolo preukázané, že by sa zmenili podmienky na strane rodičov maloletého dieťaťa, ktorí by boli schopní zabezpečiť prevýchovu maloletého dieťaťa a byť vo vzťahu k nemu takou autoritou, ktorú by maloletý náležitým spôsobom rešpektoval. Ani výchova v reedukačnom procese v ústavnom zariadení zatiaľ ešte nie je ukončená, pričom však u maloletého je predpoklad, že by pri pokračovaní náležitej prevýchovy v ústavnom zariadení mohli byť dosiahnuté dobré výsledky v prevýchovnom procese s maloletým. Potvrďuje to správa S. B. E. - T. R. zo dňa 24.07.2015 na č. I. 50 v spise, z ktorej vyplýva, že aj keď sa maloletý v tomto reedukačnom centre dlhodobejšie vporiadával s týmto pobytom, tak z hľadiska reedukačného centra je dobre hodnotený z hľadiska jeho prispôsobovania sa výchovnému procesu jednak vo vzťahu k dospelým osobám, ako aj ku svojim rovesníkom, ktorí sú umiestnení v tomto zariadení. Pozitívom je to, že je mimoriadne pracovitý, manuálne zručný, hudobne nadaný, snaživý, v čom mal aj oblasť seberealizácie. Je teda predpoklad, že pokiaľ by pokračoval v prevýchovnom procese v zariadení, do ktorého ho okresný súd umiestnil vo výrokovkej časti rozsudku, je predpoklad, že by nadviazal na ukončenie základnej školskej dochádzky a mohol by získať uplatnenie v niektorom učebnom odbore, do ktorého by bol v tomto zariadení umiestnený.

Za daných okolností je preto aj krajský súd názoru, že zatiaľ neustále trvajú podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým P. T. a je daný predpoklad, že umiestnenie v tomto zariadení bude vplývať na prevýchovu maloletého, bude môcť získať vzdelanie v učebnom odbore, ktoré by mu v budúcnosti mohlo zabezpečiť zlepšenie kvality života po opustení tohto výchovného zariadenia. Matka maloletého dieťaťa v podanom návrhu na zrušenie ústavnej výchovy neposkytla súdu také dôkazy, z ktorých by bolo nesporné, že vie zabezpečiť výchovu maloletého takým spôsobom, aby to bolo na jeho prospech a nemusela sa táto výchova zabezpečovať prostredníctvom ústavného zariadenia.

Krajský súd preto odvolanie matky maloletého dieťaťa nepovažoval za dôvodné a pokiaľ okresný súd návrh matky maloletého dieťaťa na zrušenie ústavnej starostlivosti zamietol, tak rozhodnutie okresného súdu považoval za správne v uvedenom výroku, ale aj v nasledujúcich výrokoch, ktorými bol maloletý

umiestnený do S. B., B. XXX/X, T. a ktorými bola obidvom rodičom uložená povinnosť platiť na maloleté dieťa výživné.

Preto rozsudok okresného súdu v celom rozsahu v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.